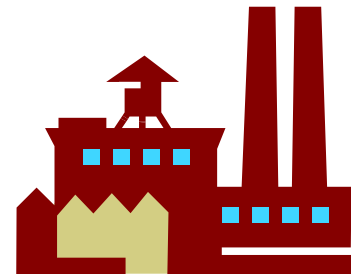

Janke Wikholms Krönika

November 2010

På Scandic i Borlänge – när fel blev rätt!

Denna krönika skrivs på Scandic i Borlänge. Staden är nog mest känd för Domnarvets Järnverk. Men mitt besök denna gång handlar om en BAS-kurs för pappersbruket Stora Enso Kvarnsveden.

Efter en lång och mörk bilresa åter jag idag det "vanliga", dvs. Scandics hamburgare. Så hotellets specialitet, oxfilén i pannan, får vara till en annan gång. Kanske om något ska firas?

Borlänge är en speciell stad för mig. När jag fortfarande jobbade på gamla NJA i Luleå brukade vi prata om konkurrenten i Dalarna. För drygt trettio år sedan drog nya vd:n Björn Wahlström upp linjerna för ett Svenskt Stål, bestående av de tre orterna Luleå, Borlänge och Oxelösund. Vi, de politiskt röda och fackligt aktiva, var mycket kritiska. Jag kommer ihåg ett flygblad som vi spred inför ett fackmöte: "Banta med Björn". Många i Luleå tyckte att förre Luleåbon Björn Wahlström sålt ut järnverket i Luleå och framtidsprojektet Stålverk 80 för att blidka "sörlänningarna".

Så här långt efter SSAB: s bildande måste jag dessvärre erkänna att Björn hade rätt och vi hade fel. Av de tre nedläggningshotade brukten lyckades man skapa ett oerhört slagkraftigt företag. Ibland måste man tänka i nya banor för att hitta en vinnande lösning!

Själv började jag min karriär på gamla NJA. Efter några sommarjobb på Handelsbanken och Norrbottens museum anslöt jag mig till resten av de många sommarjobbarna på "växlingen". Utan överdrift kan jag säga att de första somrarna på "verket" haft en avgörande betydelse för mitt fortsatta liv. Snacket på nätter och helger med de gamla lokförarna om allt mellan himmel och jord var enastående lärorikt. Inte minst för en som var uppväxt i ett lärarhem. Vid ett tillfälle hamnade jag i kläm mellan två järnvägsvagnar. Denna "nära döden"-upplevelse och somrarna med "Pelle Myra" och de andra växlarna har etsat sig fast i mitt minne. Fler borde som vi få erfarenhet av att sommarjobba i industrin!

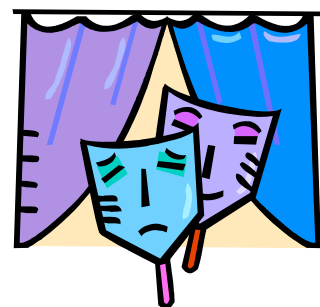
Jag tror att också arbetsmiljöarbetet måste hitta nya banor. Vi som jobbar med arbetsmiljö måste lära oss att, som Björn Wahlström, skapa nya konstellationer. Kan man förena tre konkurrerande bruksorter till ett gemensamt bolag borde man också kunna skapa ett bra arbetsmiljöarbete som både betonar säkerhet, trivsel och lönsamhet.

Avslutningsvis vill jag slå ett slag för kulturen. Var häromdagen och såg Norrbottens-teaterns: "Gråt inga tårar." Det var en helt fantastisk pjäs. Vi såg sista föreställningen på Dieselverkstan i Stockholm. I applådtacket blev det stående ovationer. Pjäsen var så entusiasmerande (trots att hela ensemblen grät de första fem minuterna) att jag av bara farten bestämde mig för att jag också måste se "En handelsresandes död". Jag är ju själv en slags handelsresande. Men mitt liv skiljer sig från Willy Lomans då det idag finns ett stort intresse av att köpa arbetsmiljöutbildningar. Men livet som resande och boendet på hotell är säkert detsamma. Jag önskar att alla både ska få "sälja" det folk vill ha och det man själv tycker är viktigt. För då, men först då, kan man "vissla" när man åker till jobbet!

Dessutom lär oss "Gråt inga tårar" och "En handelsresandes död" att livet inte bara består av materiella tillgångar. När jag var ung och radikal brukade vi ibland citera Maos "lilla röda": "En armé utan kultur är en tjockskallig armé". Mao hade inte alltid rätt men även en blind höna kan ju hitta ett korn!

Arbetsmiljöhälsningar!

Janke Wikholm

Skicka synpunkter på krönikan till info@jankewikholm.se
Läs flera krönikor på www.jankewikholm.se

JANKE
WIKHOLM